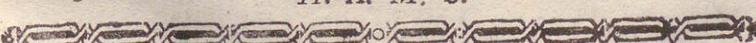

39

SUMMO FAVENTE NUMINE,
DISSERTATIONEM HISTORICAM,
PERIODOS
HISTORIÆ
SVECANÆ
LEVITER ADUMBRANTEM,
CONSENT. AMPL. SEN. PHILOS.
IN ILLUSTRI LYCEO UPSALIENSI,
SUB MODERAMINE

MAG. CAROLI FRED.
G E O R G I I,
HIST. PROF. REG. ET ORD.
LAUREAM OBTENTURUS MAGISTERIALEM,
SEVERINUS WALLIN, FIL.
HALLANDUS,
PUBLICÉ DISQUIRENDAM EXHIBET,
D. VI. Jul. JUN. ANNI MDCCCLXIII.
IN AUDIT. CAR. MAJ.
H. A. M. S.

UP SALIÆ.

CLARISSIMO DOMINO CANDIDATO,
SEVERINO WALLIN,
pro summis in Philosophia honoribus propediem
disputaturo.

Sincera inter nos, per septem fere annos, aucta & confirmata est amicitia. Fortuna enim, licet interdum non permiserit, ut quotidiano uteremur convictu; impedire tamen non potuit, quo minus literæ, ultro citroque datæ, magnam haberent familiaritatis significationem. Mirum itaque non erit, si meo experiar periculo, debitas tibi exponere laudes. Pietas, fides, constantia, castaque & proba mens, cum illustri conjuncta ingenio, fecerunt te apud Patronos & Antistites commendatum; apud æquales vero clarum, sæpe etiam venerabilem. Industriam heic non loquar, & felicissimos studiorum progressus, cæterasque animi & corporis dotes, ne illis, quæ apte & convenienter non possum explicare, crassas offundam tenebras. Gratulabundus tamen opto, ut omnia tibi prospere eveniant, & ut sacer olim orator, latus svavissimum animabus compares pastum. Vale, & redamare perge

tibi Amicissimum & obstrictissimum,
OTTONEM LINDBERG.

I. N. 3.

§. I.

ordo veritates proponendi, quem methodum appellare solent, uti in omni omnino disciplina adhiberi debet, ita in historia est per necessarius, ni rerum obvenientium, qua affluit, copia & varietate, utut per se grata, velis obrui. Duplex vero ab historicis servari ad solet ordo, siquidem alii τοῖς χρέοις αἰνολαβόσι, alii ταῖς περιοχαῖς τῶν πραγμάτων, ut habet DIONYS. HALICARNASS. Ceterum illam rationem, qua ab Historico res eodem, quo gestæ sunt, tenore, eadem temporis serie, exponantur, locum habere in eo maxime genere, ubi unius imperii res commemorantur, scite observavit G. J. VOSSIUS de art. Hist. cap. XXIV. Cum autem stomachum legentibus facile moveant longioris operis anfractus, si uno

uno & continentis spiritu exhaurienda fuerit omnis materiae pertractandæ moles; hinc, inde ab antiquis retro temporibus, moris fuit Historiæ Scriptoribus, suas narrationes certas in περιπονᾶς dispescere. Nam, dicente *VOSSIO*, ut longissima via jucundius conficitur, si distinguatur spatiis quibusdam, ubi interquiescas, ita & minori fastidio Historia tum scribitur, tum legitur, si non amplum illud æquor continuo percurratur, sed spatiis distinctis. Illam igitur viam non unum alterumve, sed universos ferre Historicos iniisse videmus, tam antiquos, quam recentiores. Et illi quidem, si amplior obtigerit materies, eam ut plurimum in libros secuere, pro re nata dispositos, finem cuique imponentes, cum aliquid fuerit, quod pulchre & convenienter terminarit; ne, si ultra procudissent, tandem lectores caperet: quam itidem regulam, exemplo Livii egregie illustrat *VOSSIUS*. Recentiores civilis Historiæ Scriptores suas fere ita disponere solent partitio-nes, prout ipsa exigere videatur Historiæ compages, ea fini, ut & memoria gravius non oneretur, & ipsæ res gestæ earumque nexus dilucidius possint percipi: hasque partes & suæ narrationis velut membra *Periodos* appellare sivevere, quod certum temporis complectantur ambitum, cuius ab epocha aliqua notabili dicitur initium. Et quamvis istas periodos ordinandi arbitrium auctoris plerumque permittatur sollertiae, id tamen juxta verum, eo perfectiores esse illas, quo toti Historico systemati congruant magis suumque ad finem sint accommodatoria. No-stri jam non est propositi, de periodis Historicis in gene-re, variisque earum affectionibus, hac opella disquirere. Illas tantum strictim ac pro temporis opportunitate tangere in animum induximus, quæ Patriæ Historiæ scriptoriis celebratissimis maxime sunt frequentes: nihil sic quidem novi in medium prolaturi, sed tantummodo qualivunque hac in studiorum parte profectuum exile editu-tui

turi specimen. Cui conatui ut favere dignetur B. L. est quod majorem in modum nobis expetimus, promittimus.

§. II.

Non omnibus quidem Sviogothicæ Historiæ Scriptoribus arrisit methodus, ad ejusmodi, quas definivimus, temporum periodos sua ~~dīmītēas~~ seriem adstringendi, quin veterum exemplo, librorum tantum discrimine, vago illo, nec ad certum, quod ex ipsa rerum propositarum natura & indole peteretur, principium alligato, ut videantur maluisse. Ita ERICI OLAI Historiam primus edidit MESSENIUS, sex libris comprehensam, quorum primus ad OLAVI SKÖTK. tempora progreditur, alter ad CAROLVS SVERCHERIDÆ ~~in fin~~, tertius medio fere in BIRGERI regimine desinit, quartus cum ALBERTO finit, quintus res ad CHRISTOPHORI BAV. obitum persequitur, sextus denique cum gestis CAROLI CAN. totum opus claudit: et si affirmare non ausim hanc divisioni ipsius FRICI esse; cum aliud indicare videantur exempla manu exarata, quorum sat vetustum possidet Upsaliensis Bibliotheca Academica. Secundum ERICUM proximus JOHANNES MAGNUS Gothorum Sveonumque Historiam continuo narrationis filo pertexit, nisi quod ipse in libros distinguat, cuius quidem distinctionis non alia facile adparuerit ratio, quam materiæ quantitas, quod dicit VOSSIUS, & arbitrium auctoris. Nec dispar videtur institutum MESSENII, LOCENII, PAULINI aliorumque, qui hos secuti sunt, nostratum Historicorum.

§. III.

Id vero in limine venit monendum, non defuisse veteribus Septentrionis incolis suas æras, quæ constituendis antiquæ Historiæ periodis commode inservire posse forte viderentur. Tales sunt tres ille epochæ illustres, a vetusto mortuos sepeliendi ritu originem quæ duxere, Kumbauld, simplicis sepulturæ ætas, Brunaauld, cremationis, & Haugs-

Haugsauld, tumulorum æra, quarum hæc ad Christianæ Religionis in arcto primordia procedit, illa ab *ODINO* Asiatico ad *VNGUIUM FREY* duravit, ista odiniana antevexit tempora: quod *REENHIELM.* ad Odd. Monach. demonstrat. Et celebres adeo fuere hi temporum articuli, ut illos citarint majores in rebus & occasionibus momentum habentibus, quemadmodum ex oratione *ASBIORNI* in comitiis Frostoënsibus, apud *STURLONID.* tom. I. p. 143. patet. Nec multum ab his abludunt, quas statuunt, æræ, Dani Scriptores *STEPHANIUS* & *WORMIUS*, quamvis aliter definiant tempora: sunt namque illis *Roiss-old*, *Haugsold* & *Christendoms-old*, ætas lapidum sive cipporum, tumulorum & Christianismi. Sed vero impediunt tenebræ & cæcæ nubes antiquis Septentrionis rebus obductæ, quominus hodieque usui esse possint hæ temporum sectiones, de quibus propterea Nob. *WILDE* in Hist. pr. p. 61. suo more accurrate & ad rem ita differit: quem hodie in his „istoria politica præstent usum epochæ istæ, plane non „video, præfertim circa determinanda & describenda civitatis (de Svecana loquitur) initia, quæ quidem collium ætatem præcessere, sed utrum ad ætatem simplicis sepulturarum, an ad epocham cremationis referenda sint, non liquet, multo minus quæ aut qualia fuerint, ex ista temporum divisione colligitur.,, Idem quoque esto judicium de aliis epochis, quas hinc inde celebrant veterum scripta, tum personarum, ut *RAGNARI LODBROCH. HARALDI PULCHRICOMI, OLAVI SANCTI* &c. tum rerum & eventuum memorabilium, ut pacis Frodianæ, prælii Bravici, Svalderani &c. quarum non defensus, ait idem Nob. Author in Præp. Hod, p. 96. sed potius abundantia, varietas atque inconstantia, accusari poterit, quæ revera pariunt maximam difficultatem in chronologia antiquæ nostræ historiæ, circa designandos certos annos.

§. IV.

Ex CENSORINO (D. Nat. cap. XXI.) discimus, *VARRO-NEM*, Romanorum πολυγεναφατοτευ, tria tradidisse temporum discrimina, totidem constituentia Historiae periodos, quarum prima comprehendenter tempus αρχηλον, altera μεσηλον, tertia ισογεον. Respicit haec distinctio maxime ipsam historicam veritatem, quæ testium fide idoneorum, suo ceu fundamine, nititur. Memoriam rerum primi ævi, si ab Divina discesseris revelatione, non aliter fere ad posteros propagatam, quam per traditionem, in lubrico & ancipiti versari confiteamur necesse est. Poëtae, historiorum quidem antiquissimi, subsequenti ævo, omnia fabularum involucris tegere sunt conati, non eloquentiæ tantum phalerandæ gratia, sed etiam, quod eorum mythistorica Theogonia, instar destinæ, fulciretur imperantium auctoritas, & hac velut compage superstitione continerentur civiles hominum societates & Republicæ. Post plurimum seculorum decursum, orta tandem Historica lux hasce disjecit fictionum nebulas, cum & imperandi & parendi jura firmiore superstrui cœperint tibicine, paœtis scilicet, legibus fundamentalibus, fastis denique publicis aliisque monumentis, ad fidam rerum gestarum memoriam & conservandam & transmittendam posteritati apprime facientibus, quæ demum pro genuinis, ut ita dicam, Historiæ verioris fontibus haberi debent. Haud incommode aptari Patriam ad Historiam solet illa Varroniana divisio, distributis tamen alium in modum periodorum cardinibus et intervallis, quæ ad Græcorum maxime res accommodavit ille. Apud nos adeli temporis periodo omne adsignabitur ævum, qvod Odinianam præverterit aram, complectens gentis cunabula & imperii Svonici primordia. Quæ momenta, quantumvis maximi ponderis, si domesticorum scriptorum standum testimonio, quod quidem locupletissimum haberi debet,

alba

alta terra & caligine mersa deprehendentur: præter traditionem illam de Forniotheriana prosapia, Flateijensi in codice obviam: quæ candida & nativa sua simplicitate adeo se commendat, ut quæ illi æquiparari possint, vix habeat ullum Imperium suis de originibus monumenta. Mythici temporis in Septentrione initia ad decantatissimi illius ODINI Asiatici nostram in arcton accessum fuerint referenda; non ideo tantum, quod hujus ævi res gestæ a Scaldis, borealibus poëtis, memoriae mandatae multoque inspersæ sint & fabularum & figuræ distinctionis condimento, sed præsertim ob fabularem doctrinam, qua ille, postquam toti Septentrioni obtruserat, suos ad fines, hoc est, ad stabiliendam novi sui his in oris imperii auctoritatem, astute usus est. Eo certe valebat ementita hoc ab Semone vel divina suæ stirpis origo, vel intima cum diis familiaritas & æcior consuetudo, & totus denique ille Mythologiae ac Theogoniae Eddicæ apparatus.

Longioris autem moræ fuit hæc temporis mythici periodus, utpote quæ non desit ante medium seculum æræ Christianæ duodecimum, cum radians per omnem Sveciam cælestis veritas Ethnicismi horrores una cum Odinianis mendaciis dispelleret atque aboleret penitus. Et eo usque deducitur antiqua Historia Svecana, & adelum & mythicum complexa tempus; illaque, si a Græcis Latinisque Scriptoribus, Septentrionis res hinc inde tangentibus, sed cum grano salis explicandis, discesseris, ac præter residua nonnulla ex gentilissimo Legum fragmenta, ut plurimum nititur fide ac testimonii Islandorum **SÄMUNDI, ARI, STURLONIDIS** &c. nec non exterorum **RIMBERTI, ADAMI BREMENSIS, HELMOLDI** aliorumque, de quibus, cuius quisque sit loci ac ordinis, quave ratione a spuriis vera & genuina sint discernenda, nostri non est instituti disslerere. Id vero monuisse non fuerit alienum, **TORFÆUM**, celebrem Daniae Historiographum

phum, cum (Ser. Reg. Dan. Libr. II. CAP. II.) eadem ponit apud Danos temporis historici initia, quæ mythico nos deditimus, si recte perspiciatur sensus, verbis, non ipsa re, a nobis dissentire. Historicum, quod sequitur, tempus bisfariam secari solet. Primi namque in illo scriptores, monachalis ordinis viri, ad quos custodia curaque publicorum monumentorum plerumque pertinebat, studia sua Romanae Sedi ejusque amplificandæ auctoritati consecrantes, in consignandis rebus gestis, superstitione, suum ad scopum adtemperata, insulsis fabulis confitisque miraculis eo usque omnia impleverunt, ut non possit non æque eorum fides vacillare, ac Scaldorum in mythico tempore. Hinc enata est distinctio inter Historiam medii ævi & recentiorem, quarum illa per quadrinientos fere annos sub papismo procurrit, hæc ab epoca Gustaviana orditur, cuius fundamenta publicis Imperii actis & veris archivorum monumentis, testium denique locupletissimorum fide sunt superstruxta.

Nec ab hac divisione diversa valde est ratio, quam sequi videtur. Illustris Aucto[n] nuperæ omniumque, quæ prodierunt, consummatissimæ Svecanæ Historiæ, in qua uti omnes, suo quæque loco, notantur periodi commemorabiles, ita tria maxime eminere cernes velut traditionis capita, ordine concinno Svecorum res pandentia, primum sub ethnica superstitione, inde a regni principio ad extictionem Lodbrochicæ domus; alterum sub papali iugo, quod medii ævi Historiam terminat; tertium denique sub reformatis auspicio[n] & religione & politico regni statu.

§. V.

Quemadmodum ideam operis in Historia; Patria pragmatici perfectissimam Nob. *WILDIO* debemus, ita etiam inclito huic auctori accepta est ferenda methodus ex ipsa rerum serie & nexu ordinandi periodos pragmáticas,

h. e. tales, quæ gubernandi leges modumque tangunt
 illasque explicant vicissitudines & conversiones, quas iden-
 tidem subiisse novimus ipsum imperium, ejusque, ut di-
 citur, régiminis formam. Ejusmodi autem septem omni-
 no constituuntur periodi, quarum prima ad tempus ob-
 scurum pertinet, binæ sequentes temporis sunt fabulosi,
 & quatuor reliqua historicō vindicantur. Nos illas ad
 ductum Nob. Authoris strīctim indicabimus. Prima pe-
 riodus est status domestici, qui Forniotheriano ævo inter
 liberos familiarum patres viguisse perhibetur; cum penes
 Imperantes major esset svadendi authoritas, quam pote-
 stas jubendi. Lites inter patres familias exortas ex æquo
 & bono dirimebant Reges, eosque in vicinos, si forte
 vel arcenda esset injuria, vel expeditio suscipienda, du-
 cebant: Duplex præterea ipsis erat dominium, alterum
 absolutum in suam ipsorum ditionem, alterum in univer-
 sum regnum, quod a potestate patrum familias sic dicta
 territoriali certis circumscribebatur limitibus. Secunda
 periodus est imperii Ynglingici, in qua fabularis doctri-
 na, ab ODINO inventa, Regiæ potestati, cui fundamen-
 ti novi instar substruebatur, magna attulit incrementa;
 & accessit præsertim ex Sigtunensi tribunali leges quoque
 ferendi arbitrium. Discriben, quod Upsalienses inter
 Reges & Regulos intercessit, monarchicam formam im-
 perio induxit, sed adstrictam partis & aristocratice tem-
 peratam a Regulis, suarum ditionum dominis, aliisque sui
 juris viris. Substituit autem hæc régiminis ratio donec cum
 imperio fuerunt Ynglingi. Tertia periodus illam notat
 conversionem, qua, excisis Regulis & sublata eorum po-
 testate territoriali, vindicatus in libertatem populus, sub
 Legumviris, monarchiam dfiniebat, tam per leges & con-
 suetudinaria jura, quam per conventiones & comitialia
 decreta: mansit tamen Regi, tanquam supremo Drottæ,
 judicandi potestas, bellicas imperandi expeditiones, pa-
 cem

em fœderaque pangendi & leges quoque condendi, sed
 a populo adprobandas. Hac lege gubernarunt Ivarici &
 Lodbrochidæ Reges. Quarta periodus est hierarchica, cuius
 initia ad definitam quandam epocham adstringi ideo ne-
 queunt, quod non uno conatu, sed sensim & lentis aucti-
 bus creverit immanis illa Romani Antistitis potentia, tan-
 tum Regiæ inimica, quantum ut super illam emineret
 allaborarunt Vaticanæ ambitionis ministri. Adscitis in
 Regni Senatum & Episcopis & Legumviris, omnis eo
 pertrahebatur & Regis & populi auctoritas, & abiit tandem
 regimen in oligarchiam hjerarchicam, qua factum,
 ut penes paucos, maxime ex clericorum ordine, summa
 rerum esset, Senatus vero, in decretis comitialibus, pro
 medio quodam Regem inter & populum statu haberetur,
 qui, sua interposita sponsione, pacta & conventiones in-
 ter utrosque conderet. Hierarchica haec forma, quæ sub
 primo Rego Christiano OLAVO SKÖTK. pullulare jam
 cœperat, circa initia sec. XIV. & cum impuber esset MA-
 GNUS ERICI summum ad fastigium proiecta, ad tempo-
 ra usque GUSTAVI I. perfstit. Quinta periodus Gustavia-
 na est & ab hoc orditur libertatis Svecanæ Statore, cum
 deturbata sua ex sede hierarchia dejectoque Papali jugo,
 monarchiam tertiaræ periodi Lodbrochicam restituere alla-
 boraret. Post longam desuetudinem frequentari cœpe-
 runt postliminio universalia comitia, & Regia insuper Ma-
 jestas agnoscit tanquam neque Papæ, neque hominum
 ulli, sed soli Deo subjecta. Sexta, quæ sequitur, peri-
 odus Carolina natales debet comitiis anni MDCLXXX.
 in quibus R. CAROLO XI. summa &, ut dicitur, absoluta
 potestas ita deferebatur, ut, quod hactenus usu venerat,
 nec Senatus, tanquam status intermedii, auctoritate esset
 circumscripta, neque tamen prima in origine exlex
 omnino, sed publicis scriptisque alligata legibus, quin
 & Senatus consiliis, quæ se capturum spönderat Rex.
 Exspiravit autem post duo de quadraginta annos in Filio
 CAROLO XII. monarchicum istud imperium, loco ce-

dens alii mitiori ad indolemque Svecanæ gentis' accommodatissimo. Est hæc novissima conversio a. MDCCXIX, quæ septimam aperit periodum recuperatae libertatis; solutis namque abjuratisque absolutæ Regiæ potestatis vinculis, in illa, quæ felicissimo eventu hodie viget, regiminis formula suprema Regis Majestas, auctoritas Senatus, Ordinum jura, civium denique libertas, solidis quæque nixa fulcris & limitibus definita, firmissima æternaque lege continentur. Quas nos strictim notavimus pragmatics periodos, qui in tractanda Patria Historia sedulo adhibuerit, conversionum singularum tam caussas, quam nexum excutiendo, næ is haud pœnitendos sua ex lectione percipiet fructus.

§. VI.

Proxime ad hanc rationem illa accedit, qua in determinandis Historiæ Svecanæ periodis spectantur Imperantium succedendi jura, quæ dupli potissimum e fonte emanarunt, vel ex electione populi libera, vel ex hereditate; quanquam, apud SvioGothos electivo juri non nihil ex hereditario semper admistum fuisse, & vicissim, si statueris, haud multum refragabuntur asta Regni publica. Eiusmodi autem mutationes, quæ successionis modum tangunt, duodecim notantur, ex quibus totidem construuntur periodi. Prima retertur ad statum domesticum in tempore adelo, ubi hereditarium obtinuisse jus quoddam veri valde est simile, utut definiri nequeat, cuiusmodi fuerit, ratione primogenituræ, sexus, graduum, linearum, vel aliarum περιστάσεων, ad quæ omnia simplicioris ævi homines forte ne respexere quidem. Altera successionis epocha pertinet ad Ynglingos, quorum genti non potuit non jus quoddam perpetuæ successionis accedere, ex sua stirpis, quam ementiebatur versutissimus ODINUS, divina origine; relichto tamen simul per institutionem Upsaliensis patrimonii, aliquo civilibus, vel Regulis potius, eligendi arbitrio. Subi tertia successio-
nis epocha, Ivarici & Lodbrochidae Reges idem hoc
en-

gentilium jus, cum mythica investitum doctrina confer-
 varunt; illis vero adjudicandum jam erat Upsaliense pa-
 trimonium populi suffragio per Legum viros, quo in neg-
 otio primæ partes Uplandis concessa, maxima licet cum
 Gothorum invidia. Quartæ periodi sub Stenchiillidis Re-
 gibus, inconstans valde & crepera fuit ratio, tum ob
 pravam S'viones inter Gothosque æmulationem, tum ob
 diversa studia, quibus hi vel illi, nunc in Christianos Re-
 ges, nunc in ethnicos ferebantur. Quintam epocham me-
 morabilem reddit alterna Svercheridas inter & Eri-
 cidas successio, cujus vera caussa & origo nescio an adæ-
 quate queat definiri. In Folkungica successione, quæ
 sextam constituit periodum, illæ fuere partes hierarchi-
 cæ dominationis, ut Regum electio papalis fere esset ar-
 bitrii & antistitutum Romanensium, a quibus Regum dia-
 dema profusis plerumque largitionibus cacoque obsequio
 redimi oportebat. Epochæ septima est exterorum Regum,
 in qua notanda venit & nova Regiæ electionis ratio in pa-
 sto Calmariensis unionis prescripta, & constitutio quoque
 Gubernatorum. Post tot in electionis jure modoque viciſſi-
 tudines, in octava periodo, novum gentilium succe-
 dendi jus Gustavianæ prosapiæ concessum, tum ex Vad-
 stenensibus & Orebrogiensibus decretis, tum maxime per u-
 nionem, ut dicitur, hæreditariam Arosiensem a MDXLIV.
 ea quidem lege, ut ad prolem masculam *GUSTAVI R.*
 pertineret successio, servata, iuxta nascendi ordinem, line-
 ali serie. Epochæ nonæ, cui jam ab anno MDXC. pro-
 lusum fuerat, fundamentum est Norcopenensis unio
 hæreditaria anni MDCIV. in qua, præterquam quod Jo-
 hanneæ anteponeretur linea Carolina, ad sequiorem
 sexum, cujus antea facta non fuerat mentio, & Regias
 Principes, certis sub conditionibus, successionis jura defere-
 bantur. Decima periodus est anni MDCL, cum post *CHRI-*
STINAM Reginam, quæ Regno se nondum abdicave-
 rat, pro Successoris *CAROLI GUSTAVI* progenie idem
 stabiliretur successionis ordo, qui epochæ octavæ sub
 GU-

GUSTAVO I. fuerat. Hic iterum mutatus est, sub una decima periodo, a R. CAROLO XI. qui, ad Norcopiensis statuti normam, jura succedendi sexus Regia e domo feminæ annis MDCLXXXII. & MDCXCIII. redintegravit. Ultimam tandem eandemque duodecimam epocham distinguit illa, quæ ab anno MDCCXIX. nostris temporibus obtinet, succedendi lex, Gustavianæ unioni hæreditariæ ac periodi decimæ gemina.

§. VII.

Nec præterire fas fuerit illam periodorum dispositiōnem, quam series familiarum regnatarium subministrat, quæve uti haud intrequens est recentioribus aliorum etiam regnorum Historicis, ita eam a nonnullis nostratiū, præcipue in elegantissimo compendio, quod populi Svecani Historiam complebitur, observatam videmus. Nos preesse & anguste has quoque percensēbimus periodos, distinctiorem earum explicationem feliciori aliorum relinquentes industria. Erit sic prima periodus *Fornjotheriane familie*, a gentis auctore *FORNJOTHERO* ad *GYLFIUM* per octo generationis gradus procedens. Adeo vero prima septentrionalis chronologia in ancipiēt est opinione, ut æram Fornjotherianam alii ad annum circiter LXX. alii ad IV. integra secula ante Christ. nat. alii aliter definiant; quapropter etiam nos designatis ante periodis vētustioribus certas annorum haud adposuisse notas, nemo mirabitur. Proxima venit *familia Englingica*, quæ ab *ODINO As.* ad *INGIALDUM Flridda*, XXIV. generationibus, XXVII. Imperantes sīstit: ætas autem ipsius *ODINI* ab his ad annum CL. ærae Christianæ, ab illis ad proxime istam æram præcedens seculum, varia tamen cum annorum notatione, refertur; & stirpis hujus ultimum Regem hi medio in seculo VII. illi supra medium sec. VIII. ponunt. Tertia domus *Ivaro-Lodbrochica* ab *IVARO Vidfadim.* incipit &, in binas post *RAGNARUM Lodbr.* abiens lineas, absolutis XIII. vel XIV. generationibus,

de
130

desinit in *EMUNDUM annosum*, XX:mum hujus periodi Regem, circa medium sec. XI. quo tandem de calculo chronologos inter fere convenit. Quarta hanc excipit *Stenkilliana*, in qua a *STENKILLO* ad *RAGVALDUM* III. quidem generationes, VII. vero imperantes, & in his unus alterve ex aliis quoque familiis, obveniunt. Quinta periodus binas profert Regias stirpes alternis regnantes, *Svercherianam* & *Ericianam*, quarum per IV. quæque generationes IV. quoque Reges dedit, illa in *JOHANNE Sverch.* anno MCCXXII. desinens, hæc in *ERICO Balbo* a. MCCL. Sexta familia *Folkungica* VI. quoque habuit Reges, quorum primus *WALDEMARUS*, ultimus fuit *MAGNUS Erici*, a. MCCCLXIII. regno exutus. Septimum periodum, quæ *exterorum Regum* dicitur, regnando implevere VII. Imperantes peregrini ab *ALBERTO Megaspol.* ad *CHRISTIERNUM II.* quibus cum imperii vires alternarunt Rex indigena uraus & III. Regni Administratores: procurrit vero illa ad an. MDXXI. *Wasæa domus* octava est, quæ a Statore suo *Gustaviani* nominis decus obtinuit, VII. Imperantium progenie felix, donec Reg. *CHRISTINA*, raro exemplo, imperium sponte deponeret a. MDCLIV. Nona periodus *familia Palatino-Bipontina* debetur, quæ *Wasæe* per adfinitatem innexa & ex *CAROLO GUSTAVO* ducens initium, IV. tulit Imperantes ad Reg. gl. mem. *ULRICAM ELEONORAM* a. MDCCXX. *Hassiacæ*, quæ decima est, nonnisi unum Svethico solio dedit Regem glor. mem. *FRIEDERICUM I.* sub cuius mitissimo imperio, per XXX. & quod excurrit annos floruere Svonum res. Tandem Augusta *Holsatica domus*, Gustaviano ex sanguine orta, quæ auspicato Sveogothica regit Sceptra, undecimæ periodi felicitatem ad seros usque nepotes transmittet.

§. VIII.

Qualicunque sic perfundi periodorum in Svecana Historia maxime notabilium recensione, coronidis loco, il-

lana

Iam verbo expediamus quæstionem par est, quænam optima sit reliquisque anteferenda ex propositis periodos ordinandi ratio. Et juvenili quidem ætati, quæ mature his litteris utique debet imbui, nescio an illa congruat magis, sitque, vel ad memoriam sublevandam, cuius hac in re non infimæ sunt partes, vel ad tenellum juventutis captum accommodatior illa, quæ per regnatrices domus procedit. Qui vero proveptior in versanda, prout decet, Patria Historia occupabitur, suam lectiōnem in succum & sanguinem conversurus, is neutiquam ex voto proficiet, nisi animum ad omnes periodorum modos simul adverterit, in singulisque pro re nata evolvendis & contendendis inter se sedulam navarit operam. Ita, si de fide ac autoritate scriptorum ferendum fuerit judicium, haud levi erunt adminicula periodi, quæ tempora distingvunt: si investigandus Imperii status hoc vel illo tempore, in subsidium venient periodi ex variis conversionibus regimini & vicissitudinibus petitæ: & idem quoque de reliquis. Neque est, quod existimes, inter se ita discrepare diversas has periodorum rationes, ut alteri altera possit opponi; quin amico cohæreant nexus & a gnavo Lectore nunquam non debeat conjungi.

Ceterum nemo non videt, nos nonnisi de Historia Patria Politica hacce in opella sollicitos, ejus solummodo tetigisse præcipuas periodos. In aliis namque Svecanæ Historiæ partibus, vel Ecclesiastica, vel Militari, vel Literaria, vel Artium & Commerciorum, vel alia quacunque, aliter & pro ratione cujuslibet argumenti distribuendas esse periodos, cuivis, credo, fuerit manifestum; maxime cum illæ seorsum & per se tractentur. Etenim alias, si nempe compagi Historiæ Politicæ fuerint insertæ, illarum divisiones & momenta ad hujus periodos aptari & posse & solere, si aliunde non constaret, demonstrat ordo ille admodum concinnus, in compendio nobis superius commemorato, servatus.

TANTUM.